

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Háshoz hordva:

Egész évre	24-
Fél évre	12-
Egyed évre	6-
Egy hóra	2-
Egyes szám	2-10

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉG ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	30-
Fél évre	15-
Negyedévre	7-50
Egy hóra	2-50
Tábori posta	3-10
Egyes szám	8 fill

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 12.

Előfizetői:

Deák Ferencz-u. 12.

Vilmos császár és Tisza

Vilmos császár megbizta a kancellárt, hogy a népjogok kiterjesztéséről szóló véleményét adja tudtára a német nemzetnek. A császár nem találja alkalmasnak a porosz osztály-választói jogot, mert serinte a nép minden rétegének részt kell vennie az ország sorsának intézésében, mint ahogy a nép minden rétege részt vesz abban a háboruban, amelyben a birodalom határait védi meg a nemzet.

A császár nyilatkozata nem szól a politikai érettségről, a harmincéves kortól és a többi olyan korlátokról, amelyek közé Tisza István akarja szorítani a magyar választójogot, hanem csak arról szól, hogy a porosz nép kiérdemelte azt a jogot, hogy minden fia beleszólhasson az ország intézésébe. A császár kinyilatkoztatásáig Poroszországban évtizedes titkok voltak az általános, titkos választójogért. A képviselőházban mindig elhanglottak a választójogot kérő beszédek, a radikális és szocialista sajtó napról-napra a választójogot követelte és ezt követelte minden népgyűlés minden szónoka is. A porosz képviselőházban eddig még nem lehetett keresztülvinni az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot. Ennek a porosz feudalisták az okai bizonyos, hogy ők ma sem nagy barátjai az általános választói jognak s ha rajtuk volna, a háboruból hazatérő porosz arcok a régi rendet találnák odahaza.

A feudalisták bizonyára még ma is gaszkolnak konzervatív álláspontjukhoz, Vilmos porosz király van annyira körülátó diplomata, hogy megérezte az ők intését és látta, hogy a szomszédos hatalom konzervatizmusának oszlopait a féle vihar döntötte meg. A császár látta azt, amit Tisza István ma is tagad, látta azt az egyszerű igazságot, hogy azok, akik éretek arra, hogy a hazáért, melynek határai között vannak a juntaek latifundiumai is, meg tudnak halni, azok éretek arra is, hogy képviselőválaszthassanak maguknak. A császár látta, hogy egy nép, amely az áldozatok maximumát tudja meghozni a hazáért, megérdemli azt a minimális jogot, hogy maga sorsának az intézésébe bele szólhasson. A császárt erre a belátásra késztetetlenül a háboru, tehát a porosz áldozatkészségének bizonyítéka birta, amiből az következik, hogy a császár orosz népnek meg akarja hálálni az áldozatokat.

Kérdezzük most már Tisza Istvántól, vajjon azok az áldozatok, amelyeket a magyar nemzet hozott ebben a háboruban, nem érnek-e fel a porosz nép áldozataival? A magyar katona nem állta-e meg úgy a helyét, mint a porosz gránátos? A magyar paraszt vére nem hullott-e olyan sűrűn, mint ahogy a porosz földműves vére hullott? És vajjon vörösebbre sirták-e a szemüket a porosz asszonyok, mint a magyar anyák? Mi hát az az erény, amelyért a porosz nép inkább megérdemli a választójogot, mint Magyarországnépe?

Minden jog, tehát a választójog is, a természet rendjétől fogva megilleti a népet, ezt tehát nem lehet császári ajándéknak tekinteni. Mindössze tehát az történt, hogy a császár belátta azt, hogy a választói jog a természet rendjétől fogva megilleti a porosz népet is és pedig most látta be, amikor alkalma volt látni a hozott áldozatokat. Reméljük, hogy ezt most Tisza István is belátja, mert nem tartjuk valószínűnek, hogy ő Vilmos császár álláspontját is tulzásnak minősítené.

A vezérkar jelentése.

Budapest, április 9. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Keleti harctér: Mackensen vezértábornagy hadcsoportjánál, Focsanitól északra rohamcsapataink 46 hadifoglyot és két géppuskát szállítottak be.

József főherceg vezérezredes arcvonala ellen orosz feldeítő osztagok több helyen sikertelenül tapogatóztak előre. — Tovább északra nem történt nevezetesebb esemény.

Olasz és délkeleti harctér: Nincs különösebb jelenteni való.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

ESEMÉNYEK A TENGEREN: Április 8-án reggel ellenséges repülőgépek bombákat dobtak Barcolova és Sistienera. Kár nem történt. Nemsokára több repülőgépünk megtámadta az ellenség serunglienei baraktáborait és eredményesen bombázta. A tengeri repülőgépek — egynek kivételével, amelyről azóta nincs hírünk — épségben tértek vissza.

Hajóhadparancsnokság.

Richthoffen báró a 39-ik repülőgépet lőtte le.

Heves harcok a francia fronton.

Berlin, április 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: Rupprecht trónörökös hadcsoportja:

Lens és Neuville—Vilasse között, Arrastól délkeletre, a tüzérségi harc tegnap ismét nagy hevességet ért el. Arrasnál több órai igen erős pergőtűz után a csata ma délelőtt óta folyamatban van. Az Alberttől Peronnes felé vivő országutak közti területen kisebb ütközetek fejlődtek, amelyek szándékainknak megfelelően folytak le.

A német trónörökös hadcsoportja: Soissonstól a Champagne nyugati részéig fokozódott a tüzérségi harc.

Albert württembergi herceg hadcsoportja: Lotharingiában és a burgundi kapuban időnként élénk tüztevékenység. Repülőink és védőágyúink tegnap 17 ellenséges repülőgépet és két kötött léghajót lőttek le. Richthoffen báró százados a harminckilencedszer maradt légi harcban győztes. — Schafern hadnagy pedig tizenkettedik ellenfelét szedte le.

Keleti harctér: Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportja: Sagsojénél, Baranovicitól északkeletre, Wielicknél, Koveltől délkeletre és Brzezanyánál orosz vadászosztagok előretöréseit visszavertük.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Erdős-Kárpátokban az időjárás ismét hidegre fordult és erős hófúvás keletkezett.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Focsanitól északra támadó csoportjaink rövid tüzelőkészítés után *Faureinél benyomultak az oroszok állásába. Elpusztították az árkokat és 46 foglyal és két géppuskával tértek vissza.*

Macedón-arcvonal: A Vardar jobb partján és a Doiran-tótól északnyugatra élénk ágyutüz.

Miljukov nyilatkozata a hadicélokról.

Pétervár, április 9.

Miljukov, az ideiglenes kormány külügyminisztere, fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a következő kijelentést tette:

— A hadicéloknak Wilson által törént megállapítása teljesen megfelel Európa államférfiai nyilatkozatának. Briand, Grey és Asquith folyton hangoztatták, hogy arra kell törekedni, hogy a fegyveres konfliktust, a nemzetközi vitás kérdéseket békés megoldásokkal kell helyettesíteni. Csatlakozik ehhez az elvhez az orosz kormány is. Egyetlen, ami Wilson elnök nemzetközi programjától elválasztja, a győzelem nélküli békekötés elve volt. A szövetségeseknek a győzelemről való lemondása egyúttal azt jelentené, hogy lehetetlen végrehajtani ama nagy programot, melynek megoldására a szövetségesek törekednek. *Wilson törekvéseinek megoldását csak a Németország feletti győzelem teszi lehetővé.* Mindnyájan arra törekszünk, hogy az erőszakkal elvett területek visszaadassanak, hogy Wilson alapföltételei, hogy Európa térképének átfarmálását — főleg délkeleten — keresztül vigyük, különben újabb konfliktusok magvát nem tudjuk kiküszöbölni. *Az annexió nélküli béke eldöntetlen békét, a statusquo ante alapján megkötött békét jelentene.* Egy cseh, tót állam megalakulása határu fog szolgálni Németországnak a szláv országokra vonatkozó úzupációs tervei ellen. *A német Ausztriát és Magyarországot etnográfiai határai közé kell szorítani. Az olaszokat Olaszország, a románokat Romániával fogjuk egyesíteni.* Az ukrainai területeket egybe kell olvasztani Ukrajnával. A szerb vidéket szintén egyesíteni kell, Örményországot pedig Oroszország védelme alá kell helyezni. Mindeme problémák kikerülhetetlenül továbbfejlődést jelentenek Európa és a Kelet viszonyának tényleges szabályozásánál.

Az esti Wolff-jelentés.

Berlin, ápr. 9.

A Wolff-ügynökség jelenti április 9-én este:

Arrastól keletre a nap folyamán súlyos harcok voltak. Az ellenség állásaink egy részébe benyomult. Az Aisne és a Champagneban időnként erős tűzérési harc.

A berlini amerikai ügyvivő megkapta utlevelét.

Berlin, április 9.

A német birodalom és az Egyesült-Államok között való hadiállapot folytán a washingtoni császári és királyi ügyvivő diplomáciai utasítást kapott, hogy kérje ki utlevelét és a nagykövetség személyzetével hagyja el Amerikát. Az itteni amerikai ügyvivő már megkapta utlevelét.

Ludendorff, első főszállásmeister.

A közös hadügyminiszter bukása.

Bécs, április 9.

Politikai körökben hétfőn délután annak a híre terjedt el, hogy Krobotin hadügyminiszter a királynak felajánlotta lemondását és a király azt el is fogadta. Utódjául Bardolff vezérőrnagy, Ferenc Ferdinánd kabinetirodájának volt főnökét emlegetik.

Egy német aviatikus halála.

Berlin, április 9.

A Wolff-ügynökség jelenti: Beer főhadnagy egy légi harcban összeütközött egy másik repülővel. A benneülők meghaltak. Beer főhadnagy 24 ellenséges repülőt lőtt le összesen.

Német buvárhajók tevékenysége.

Rotterdam, április 9.

A német buvárhajók tovább folytatják eredményes munkájukat. A buvárhajók két hét alatt 32 norvég hajót süllyesztettek el ötvenezer tonnatartalommal.

Egy német buvárhajó harca egy felfegyverzett gőzössel.

Berlin, április 9.

Stockholmból táviratozzák: A „Handelsbladet” krisztianiai jelentése szerint norvég hajósok, akik most tértek vissza Amerikából, elbeszélék, hogy nyílt tengeren tanúi voltak egy német buvárhajó és egy felfegyverzett gőzös harcának. — A hajósok nem látták a harc kimenetelét, mert időközben arról a területről, ahol a csata lefolyt, eltávoztak.

Amerikai milliárdosok ajándéka.

Genf, április 9.

Pétervárról jelentik: Az amerikai tőzsdében már folyik a jegyzés az Egyesült-Államok első kölcsönére. Az amerikai milliárdosok felajánlották az amerikai repülő-flotta szervezését s kijelentették, hogy a kölcsönt ők viselik. 32 gyárat már erre a célra felajánlottak.

A buvárhajók sikerei a Földközi-tengeren

Berlin, április 9.

A tengerészeti vezérkar jelenti: Tengeralattjáróink a Földközi-tengeren 11 gőzöst és 13 vitorlást süllyesztettek el 38.224 tonnatartalommal.

Károly király a toboli győzőkhöz.

Budapest, április 9.

A főhadiszállásról jelentik: Károly király Horn Lipót lovassági tábornokhoz a stochodi Tobol hidő elfoglalása alkalmából a következő táviratot intézte: Különös meglepéssel vettem tudomásul a toboli nagy sikerről szóló jelentését, mely a szövetségeseknek és az Exellenciád vezetése alatt levő csapatoknak egyformán nagy dicsőségére válik és elismerésemet fejezem ki a harcokban résztvevő osztrák és magyar csapatoknak.

Károly.

A kozákok ünneplik az ideiglenes kormányt.

Pétervár, ápr. 9.

A helyőrség kozákjai tegnap a Mária-palota elé vonultak, ahol az ideiglenes kormány tanácskozott. Gucskov hadügyminiszter az erkélyről mondott köszönetet az óvációért. — A kozákok ezután a szövetséges államok nagykövetségei elé vonultak. Különösen nagy ünneplésben volt része az Egyesült-Államok követének.

Frigyes Károly főherceg halála.

Berlin, ápr. 9.

Frigyes Károly főherceg, aki súlyos sérülésekkel repülőgéppel angol fogságba jutott, a szombatról vasárnapra virradó éjjel belső elvérzésben elhunyt.

Willa tábornok Texas ellen vonul.

Genf, ápr. 9.

A „Newyork Herald” jelentése szerint Willa mexikói tábornok Texasnak Rio Grande City városa ellen vonul.

Változások a francia főparancsnokságban

Bern, ápr. 9.

A svájci „Press Telegraph” jelentése szerint a francia főparancsnokságban fontos változások történtek. Foch tábornokot elmozdították a parancsnokságtól és a hadvezetőség rendelkezésére bocsájtották. — Couran tábornokot, akit akkor küldtek Marokkóba, mikor Liantey tábornokot visszahívták, ismét visszahívták és helyébe ismét Liantey került.

Növekvő békevág az orosz hadseregben

Berlin, április 9.

A „Wossische Zeitung” haditudósítója jelenti: A keleti harctéren beszállított orosz foglyok vallomásából az orosz hadseregben egyre növekvő békevágásra lehet következtetni. — Az egyszerű közkatónák hatalma napról-napra növekszik. Egy elfogott századparancsnok, aki különben igen zárkóztan viselkedett, ezeket mondotta:

— Ama engedmények után, amelyeket a katonáknak tettek, a hadseregben a fegyelmet hosszabb ideig lehetetlen fenntartani. A hadsereg még az új kormány mellett áll, de az új kormány a forradalom kitörésétől számított két hónapon belül békét ígért. — Ha az ígért ismét becsapás lenne, úgy a hadsereg tudni fogja a módját, hogy béketárgyalásra kényszerítse a kormányt.

— A katonáknak — folytatta a kapitány — az eddigi havi 75 kopek helyett 6 rubel zsoldot ígértek, de a katonák bizalmatlanul nézik a zsoldemelést és azt szeretnék, ha a fölmelt zsold békezsold lenne. A közkatónák lassankint érezni kezdik hatalmukat és biznak abban, hogy akaratukat végre tudják majd hajtani.

Az orosz többségi párt a köztársaság mellett döntött.

Stockholm, április 9.

Tegnap Péterváron a kadet-párt kongresszust tartott. A kongresszust Dolgoruczkij herceg nyitotta meg és egyhangulag kimondták, hogy Oroszországban

a köztársasági államformát kell bevezetni.

Ez a határozat előrelátható volt, mert Miljukov külügyminiszter a „Rjecs“ munkatársa előtt már napokkal ezelőtt a köztársaság mellett nyilatkozott:

— Csak elméleti tudósok ragaszkodhatnak még — mondta a külügyminiszter — az alkotmányos monarchiához. — Ez elmélet szerint fel lehet hozni a monarchikus államforma mellett előnyöket, de csak Angliára lehet utalni, ahol az ország első gentlemanje nagy tiszteletnek és tekintélynek örvend. Oroszországra nézve ez az elmélet nem érvényesíthető. A fizikailag és szellemileg degenerált dinasztia, amely csak nemrég ünnepelte fennállásának 300 éves jubileumát, örökre eltűnt a történelem színeréről.

— A legutóbbi tizenkét évet úgy lehet tekinteni, hogy ezalatt a cárizmus szemeje fokozatosan és lassankint önyilkosságot követett el. Oroszországnak köztársasági állammá való átalakulása, a tulajdonképpen már március 16-án bekövetkezett, minden új és fájdalmas megújítás nélkül fog bekövetkezni.

cári párt a Péter-Pál-erődbe zárják.

London, április 9.

Pétervári távirat szerint: Kerenski hazságügyminiszter valószínűleg azért utazott Carszkojeszelóba, mert a munkások bizottsága ragaszkodik ama követeléséhez, hogy a cári párt be kell börtönözni a Péter-Pál-erődbe.

A tisztviselők naggyűlése.

Budapest, április 9.

Az eredetileg a vármegyeház nagyszabású tervezett tisztviselői naggyűlést, megjelentek nagy száma miatt, a Vigadóba tartották meg. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, mely többek között a köztársasági pragmatikát sürgeti.

Dolhasca és Falticseni bravuros légi bombázása.

Magyar repülők hőstette.

— Az „Ujság“ tudósítójától. —

Keleti határ, április 4-én.

A háború repülőgárdája nap-nap után fényesebb betűvel írja be nevét a haditörténelembe.

Az augusztusi éjszakán lopva, lesből átröplő sasok megtépvén, rongyosan zárták le az egész területet számadásukat s azóta róluk alig hallunk hírt, legfeljebb, ha az antant bocsátására egy-egy tendenciózus hírt, hogy az orosz hadsereg reorganizálása befejezéséhez közeledik.

Tekintetünk most a világpolitikai események felé fordul: mi lesz ezelől napra vitt áldozattal? Most egy dicsőséges eseménnyel kapcsolatban nézünk át az oláh földre.

A magyar repülők valahonnan a gy...i...ról átrepültek a Kárpátokon s mélyen benn maradt ország szívében bombáztak két vasuti állomást.

A bravuros repülés, melyet G... hadnagy... pilóta, Sch... hadnagy és E... hadnagy hajtottak végre, április 4-én, a délelőtti órákban történt.

Dolhasca körül repült G... hadnagy... amikor a megfigyelőhelyről öt katonavonatot támadt meg az éber hadnagy... vonat 50 kocsiából állott, teteje zsúfolva.

katonautasokkal. A repülőgép üldözőbe vette a menekülő próbáló vonatot. Mikor elérte, a repülőgép bombázni kezdte a vonatot. Az első bomba 5 méter távolságra esett le a vonattól s azt megállásra kényszerítette. A katonák erre tüzet alátettek a merész repülőt s egy találat érte is a gép propellerjét. A gépmadár sebessége azonban nem volt életveszélyes. G... hadnagy kiadta a parancsot a felemelkedésre.

Repült a gép, szelte a levegőt, hogy egy más irányból közeledő vonatot vegyen majd tüzet alá.

Ezt is hatásosan bombázta.

Ekkor egy még bravurosbab és szédültebb vállalkozásba kezdett. Berepült a dolhascai főpályaudvarra, hol öt vonat vesztegelt s azok ellen kezdett bravuros tüzet.

Egyik bomba hatásosabban zubant alá, mint a másik.

Egyik nehéz bomba két vonat közé esett s a vonatok kocsiit szétszaggatva, kidobta a vágányokból.

Kocsik, sinek, emberek darabokra tépve hevernek a roncsok között s mindezt a fényképfelvételek még rettenetesebben megörökítik.

Ezzel sem fejezte be munkáját gépnünk, hanem még a közelben gyakorlatozó több századnyi katonaság fölé repült s a gyakorlatozókat gépfegyvertűzzel ugrasztotta szét.

Eközben Sch... hadnagy Falticseninél végezte értékes felderítő munkáját s ott bombázta hatásosan a pályaudvart.

Falticseniből az utolsó percekben két ellenséges repülőgép szállott fel s üldözőbe vette a tulmerész repülőket.

Légi harc fejlődött ki közöttük, de a magyar repülők gépfegyvertűze elől vissza kellett vonulniok az ellenséges gépeknek.

A bravuros repülések történetében páratlan volt a dolhascai hármás támadás s ahogy a repülők fölényével és nyugalmával előadja április 4-ének történetét G... repülőhadnagy, minden jogos emberi csodálkozás eltölti a vátonkat.

A dolhascai pályaudvar bombázása olyan hatásos és olyan merész volt, hogy az erős robbanás és légnomás a földtől 60 méternyire operáló gépet még 50 méterrel fennebb lökte a levegőben. Olyan közel volt gépével G... hadnagy a földhöz, hogy nemcsak fényképfelvételei sikerültek csodásan, de szemtől-szembe láthatta a rettenetes robbanás hatásait.

S aztán, mint akik jól végezték dolgukat, visszaszálltak újból a Kárpátokon keresztül szép Magyarországra, hogy el ne mulasszák Gy... főterén a délutáni térzenét; ahol kezesen sejtették, hogy micsoda nagy események hősei sétálnak közöttük a 2000 méter magasságban levő erős levegőtől, de a diadaltól is pirosra gyulladt arccal.

A levegő urai...

Dr. Vákár P. Arthur.

Tolvaj áldetektív.

Meglopott menekült iparos.

— Az „Ujság“ tudósítójától. —

Kellemetlen kalandban volt része tegnap egy Székelyudvarhelyről Kolozsvárra menekült cipésmesternek, aki itt egy szélhámos hálójába került. A meglopott iparos az egyik harmadrangu kávéházban akadt össze a szélhámossal. A választékos beszédű és fellépésű idegen detektívnek adta ki magát és az állásának kijáró bizalmat arra használta fel, hogy a kolozsvári viszonyokkal ismeretlen embert kifossza.

Csathó Dávid székelykereszturi jómódu cipésmestert a menekülés zürzavara vetette Kolozsvárra. A husvéti ünnepeket arra akarta felhasználni, hogy a várost kissé megismerje. A topográfiai viszonyok tanulmányozását az egyik harmadrangu kávéházban kezdte. Nyárs-polgári egyszerűséggel, egy felléper bort rendelt s mikor azt elfogyasztotta, bankókkal tömött tárcájából fizetett a pincérnek. A jól táplált erszényt, fizetés közben, szemügyre vette a másik asztalnál ülő idegen ur s mikor Csathó

a kávéházból eltávozott, az idegen is fizetett s követte őt.

Alig érkeztek a kávéháztól 30—40 lépésnyi távolságra, mikor az idegen elébe került:

— Detektív vagyok! — ripakodott rá a cipésmesterre. Egy sikkasztót keresek, akinek személyleírása teljesen ráillik önre. Kérem, igazolja magát!

Az erélyes fellépés Csathót rendkívül meglepte. Nem mintha azonos volna a sikkasztóval, hanem, hogy hát a hatósággal sohasem volt semmi baja. A titkos rendőrökről sok hajmeresztő dolgot olvasott s azért meglehetősen drukkolások közepette szedte elő, megint csak abból a bankóból telt pénztárcából, igazoló iratait.

A szigorú detektív homlokán a pénz láttára kisimultak a ráncok. Arca egyszerre nyájas lett s vállveregetve mondotta Csathónak:

— Barátom, maga becsületes ember! Nyugodtan elteheti az iratait.

Emberünk most már megnyugodva, becsületesen elegyedett a „detektív ural“ s bizalmasan elmondotta, hogy megtakarított pénzeszközével Kolozsvárt akar egy szerény kis üzletet nyitni.

— Az Isten hozta magát elibém — szölt a detektív. Éppen egy ilyen embert kerestem. A sógorom, tudniillik — akinek a főterén üzlete volt —, elköltözött Kolozsvárról és engem bizott meg, hogy az üzletet bérbeadjam. — Ezzel a detektív már karon is fogta Csathót s kivitte a Mátyás-térre, ahol a kávéház közepére. A Mátyás-téren rámutatott az egyik becsületes üzletre s azt mondotta, hogyha tetszik, vegye bérbe. Az volt a sógora üzlete s most üresen áll:

A menekült iparos még álmában sem gondolt arra, hogy Kolozsváron pont a főterén nyithat üzletet és örömmel csapott belé a detektív tenyerébe. S mint ilyenkor szokás, betértek egy kis áldomásra. Ittak, ittak, iddógáltak, amíg a végén Csathó rózsaszínűnek látta az egész világot. A detektív, aki gyomorhajával mentegetődzve, csak keveset ivott, azt ajánlta, hogy menjenek sétálni.

Kivitt engem a detektív a Maros partjára — mondotta a rendőrségen Csathó, aki ugy látszik a Szamost összecserélte a Marossal — és ott addig ölegetett, addig simogatott, amíg tárcámból 1800 koronát ellopott.

A rendőrség a kárvallott ember panaszára bevezette a nyomozást. Köpeczi polgári biztonak osztották ki az ügyet, aki a kapott pontos személyleírás alapján Székely Géza állás- és foglalkozás nélküli egyén személyében a detektív urat letartóztatta. Az ellopott pénzből mindössze 390 koronát találtak nála, a többi állítólag elkártyázta.

HIREK

— (Rendelet a katonai rendőrség ügyében.)

A belügyminiszter fölhevta a polgármestereket, hogy világosítsák föl a közönséget a katonai rendőrség szükségéről és hasznáról és hívja föl a közönséget a támogatásra. A rendelet így szól:

A honvédelmi miniszter arról értesít, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértően Magyarország területén mindazokon az állomásokon, ahol a helyőrség létszáma és a helyi viszonyok folytán szükségesnek mutatkozik — katonai rendőrséget szervezett. E rendőrség feladata arról gondoskodni, hogy a közrend és fegyelem minden katonai egyén által betartassék. Kiváló súlyt helyezek arra, hogy a katonai rendőrség a rendőrhatalommal teljesen összhangban működjék, fölhevta, hogy hatósága területén az arra illetékes katonai rendőrséget föladata hatékony támogatásában részesítsék. Bár a katonai rendőrségek működése elsősorban a katonaság és a hadviselés érdekeinek biztosítására irányul, mégis kétségtelen, hogy e rendőrség közvetve működésével jelentékeny mértékben megkönnyíti azoknak a föladataknak teljesítését is, amelyek a közrend fönntartása körül a polgári rendőrhatalomokra hárulnak s amelyekkel a rendőrhatalomok megfogyatkozott létszámuk következtében a mostani kivételes viszonyok

között helyenként csak a legnagyobb nehézségek között képesek megküzdeni.

— (1700 görög keleti áttérése.) Lélekemelő ünnepség folyt le a napokban Mikóújfalú községben. Az oláh rablóhadjárat felett megbotránkozott mikóújfalusi és sepsibükszádi gör. keleti székelyek 1700-an elhatározták, hogy áttérnek az oláh vonatkozású vallásról a róm. kath. hitre.

— (A hűtlen brassói román.) Mikor a románok betörték hozzánk, Brassóban egy Lupu Vazul nevű ottani vagyonos földesgazda, mint egy ellenséges román katonáé, sorra járta vele az utcákat. Ahol lovat, vagy lószerszámot sejtettek, elszedték azt a tulajdonostól. Mindenütt ennyit mondott Lupu:

— Adjátok oda, ugysis elviszi az orosz.

Igy kényszerítették Kloos Zsigmondot, Weisenbacher Jánost és Neudorfer Györgynét, hogy lovat és lószerszámot adjanak át a román katonáknak. Mikor újra a miénk lett Brassó, Lupu Vazul pörbe fogták hüllensége miatt. Az ügyészség azon az alapon, hogy az ellenségnek segítségére volt a hadiszerei beszerzésében, Lupu Vazult a btkv. 144. és 155. §-aiba ütköző büntetéssel vádolta meg. A marosvásárhelyi törvényszék, gróf Lázár Miklós táblai bíró elnöklésével, a vádlottat tizenöt évi fegyházra ítélte.

— (A megkésélt ünnepi ajándék.) Az Országos Közélelmezési Hivatal kellemes meglepetéssel akart szolgálni Kolozsvár közönségének. Még jóval az ünnepek előtt jelezték, hogy egy vagon gyümölcsöt indítottak utnak azon célból, hogy a fogyasztók megédesítsék vele a husvétünnepet. A kolozsvári közlelmezési ügyosztály idő előtt nem akart az édes küldeményről hírt adni, s amint a következmények igazolták, helyesen is tette, mert a gyümölcs az ünnepekre nem érkezett meg. Csak a tegnapi érkezett meg a szállítmány és ezt a jövő hét folyamán fogják arányosan szétosztani.

— (Menek haza az erdélyi menekültek.) A belügyi kormányának a hadseregparancsnoksággal történt megállapodása, amiről az „Ujság” is hírt adott, lehetővé tette, hogy Erdély eddig még elzárt területeire is visszatérhessenek az otthonukból kiűzött székelyek. A megállapodás létrejötté óta, melyet táviratilag közöltek a törvényhatóságokkal, özönlének a menekültek hazafelé. Pár nap leforgása alatt négy menekültvonattal körülbelül 1000 menekült utazott át a kolozsvári állomáson és a menekültek ugyan csak igénybe vették a precízitással működő menekült-konyhát, mely meleg étellel várta a kifáradt menekülőket. Megtörtént két vonattal az, hogy mozgókonyhájuk, a sok állomáson való vesztéglés miatt, élelmiszerkészlete teljesen kifogyott. A két vonat utasait a menekült-konyha látta el élelmiszerrel a még hátralevő utra.

— (Elveszett) szombaton este egy női arany óra hosszú aranylánccal a Bartha Miklós-utcától a Hosszu-utca 6. számig, a Malom-utcán, Széchenyi-terén keresztül. Megtalálójá 100 korona jutalomba részesül a Hosszu-utca 6. szám alatt.

— (Az elmeorvosintézet halottja.) A kolozsvári elmeorvosintézet klinikára vasárnap délután egy súlyos beteg asszonyt szállítottak be Nagyilondáról. A teljesen önkívületi állapotban levő nő arca már el volt szederjesedve. Azok, akik az asszonyt beszállították, a vizsgáló orvosnak elmondották, hogy a beteg öz. Vidai Sandorné pár nappal ezelőtt betegedett meg. Váratlanul az elmezavar tünetei jelentkeztek rajta. Tört, zuzott és olyan magaviseletet tanúsított, ami majdnem kétségtelen bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy elméje megzavarodott. Pár napig otthon ápolták, de mivel állapota sehogysem akart javulni, behozták a klinikára. Kísérőinek ez után az előadása után a beteget felvették a klinikára, de anélkül, hogy öntudatát egy pillanatra is visszanyerte volna, tegnap délelőtt meghalt. — A klinika igazgatósága előtt gyanús volt az asszony váratlanul bekövetkezett halála, annál inkább, mert a tünetek és a halál beálltát közvetlenül megelőző görcsök inkább mérgezésre vallottak és ezért a haláleset beálltát és azt a körülményt, hogy öz. Vidainé

halálát inkább mérgezés, mint elmebaj idézte elő, telefonon jelentette a kolozsvári rendőrség bűnügyi osztálynak. A rendőrség a halál okának megállapítása céljából a hullánkat, amelyet átszállítottak a bonctani intézetbe, rendőrorvosi boncolását elrendelte. Ez a boncolás lesz hivatalosan kideríteni, hogy az asszony halálát mérgezés, vagy pedig természetes halál idézte elő?

— **Tagal-kalapok divat szerinti átfarmálás és átfestését vidékre is vállalja a Kolozsvári Központi Női Kalap Divatáruház Deák F.-u. 12. emelet.**

— (Ékszer-, óra-, ezüst- és briliánsárakat) teljes bizalommal a legolcsóbb árban vásárolhat *Fenyő Hermannál*, Mátyás király-tér 9. (a nagytözsde mellett).

— **Modell tavaszi kalapok megérkeztek a Kolozsvári Központi Női Kalap Divatáruházba, Deák F.-u. 12., emelet.**

— **Minden szombaton közöl az „Ujság” 2 koronás reklámhirdetéseket. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.**

irodalom és művészet

Nemzeti Színház.

Kedd d. u.: Piroska és a farkas. (Gyermek-előadás, félhelyárral.)

Kedd este: Bob herceg. (Berky Lili vendégjátékával. Bérlet 146. sz. B.)

Szerda: Kék róka. (9-edszer. Berky Lili vendégjátékával. Bérlet 147. sz. C.)

Csütörtök: Elvált asszony. (24-edszer. Berky Lili vendégjátékával. Bérlet 148. sz. D.)

Péntek: Troubadour. (Bérlet 149. sz. A.)

Szombat d. u.: Cigányszerelem. (Félhelyárral.)

Szombat este: Romeo és Julia. (Bérlet 150. sz. B.)

Vasárnap d. u.: Falu rossza. (Félhelyárral.)

Vasárnap este: Cigánybáró. (Bérlet 151. sz. C.)

Hétfő: Hoffmann meséi. (Bérlet 152. sz. D.)

Szinkör-mozgó.

Kedd: Gazdag ember felesége. (Amerikai film.)

Szerda: John Rool. (Detektív-dráma.)

Csütörtök: Borzalmak háza. II.

Péntek: Nihilit-robbanás. (Főszereplő: Psilander.)

Szombat: Alarcos szerelem.

Vasárnap: A 9 uju ember. (II. rész.)

Egyetem-mozgó.

Kedd: A nyílt tengeren.

Szerda: Fény és árny. (Főszereplő: Mia May.)

Csütörtök: Nana. (Zola híres regénye a filmen.)

Péntek: A hegyek ura.

Szombat: Borzalmak háza. II.

Vasárnap: Dorrit lumpol.

Uránia-színház.

Kedd: Fény és árny.

Szerda: Gazdag ember felesége.

Csütörtök: John Rool.

Péntek: Borzalmak háza. II.

Szombat: Nihilit-robbanás.

Vasárnap: Alarcos szerelem.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sóborszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15.000.000 palack Diana sóborszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban épp úgy ismerik és fogyasztják, mint ideháza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkedveltségre tegeyen szert, s annyira nélkülözhetetlenné válik. Ha kutatjuk a siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert.

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sóborszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziserben föltétlenül megtalálta amit keresett, s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy a míg csak

lesz

a világon Diana sóborszesz, házából ki nem hagyja fogyni.

Ára 1.30 fillér. Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi R.-T. BUDAPEST Nádor-u. 6.

APOLLO SZÍNHÁZ

ELSŐ KOLOSZVÁRI MOZGÓFÉNYKÉP-VÁLLALAT.

Műsor 1917. április 10-én:

Mici hercegnő

Vígjáték 3 felvonásban.

Egy jó trükk

Humoros.

Világváros

Természeti.

Vetélytársak

Humoros.

Helyárak: Páholyülés 1 kor. Zártszék 80 fillér.
II. hely 50 fillér. III. hely 30 fillér.

FŐSZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: GOPPOLT GYULA
FELELŐS SZERKESZTŐ: SZÁSZ ENDRE

LAPTULAJDONOS: GOMBOS FERENCZ LYCEUM-KÖNYVNYOMDA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATALI TELEFON: 204

Hölgyek figyelmébe!

9 éves amerikai praxissal, ajánlom magam azon hölgyeknek, kiknek megbízható, **székavatott szülésznőre** van szükségük. — Lakásom: **Monostori-ut 95. sz. alatt.**

özv. Prisku Joachimné

okl. szülésznő.

ELADÓ BÉRHAZ

A BELVÁROSBAN

BŐVEBBET: GOMBOS

PAPRÜZLETBEN

DEÁK F.-U.

12. SZ.

Bérbe kiadó v. eladó

Szamosujvart a „Szilágyi“-féle

vendéglő

téli és igen szép nyári mulató kerthelyiséggel. Értekezhetni: Szilágyi Gyulánál Marosvásárhelyt, Geese Dániel-utca 14. szám alatt.

Legjobb **talpvédő** szeggel

és **talp** valódi talpbőrből összeállítva, **vizmentes**, kapható:

MORGENSTERN MÓZESNÉL,

Budapest, VI., Horn Ede-u. 12.

KOLOZSVÁR VÁROS ELEKTROMOS MŰVE

GANZ-FÉLE

VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRS. ÜZEMVEZETŐSÉGE

KOLOZSVÁR, SZÉCHENYI-TÉR 41.

(széky palota.)

Telefon 403

Elvállal elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket. —

Izzólámpák, ivlámpa szőnpálcák, szerelési anyagok és kisebb motortok állandóan raktáron.

Költségvetéseket és felvilágosításokat díjtalanul ad. —